

Begrotingsjaar 2027

Uitgesplitst naar categorieën voor extra inzicht

April 2026

Inleiding

In dit document wordt het begrotingstotaal van jaarschijf 2027 (€ 74,0 mln.) uiteengezet in verschillende categorieën exploitatieposten om meer inzicht te bieden de verschillende kosten- en opbrengstencategorieën van de begroting.

Inkomsten begrotingsjaar 2027

#	Omschrijving	Miljoen (€)
1.1	Algemene uitkering	46,4
1.2	Gemeentelijke belastingen	13,0
1.3	Specifieke Rijksuitkeringen	4,6
1.4	Grondexploitatie	2,0
1.5	Huur- en pachtinkomsten	1,4
1.6	Onttrekking aan reserves	1,4
1.7	Legesinkomsten	1,3
1.8	Rente	1,3
1.9	Overige inkomsten afval & riolering	1,1
1.10	Diverse inkomsten	1,5
Totale inkomsten		74,0

Kosten begrotingsjaar 2027

#	Omschrijving	Miljoen (€)
2.1	Bijdragen aan Verbonden Partijen	31,0
2.2	Salariskosten	11,6
2.3	Kapitaallasten	9,0
2.4	Onderhoud en beheer	4,7
2.5	Uitgaven afval & riolering	3,2
2.6	Subsidies	2,8
2.7	Grondexploitatie	2,0
2.8	Doordecentralisatie Pius-X College	1,2
2.9	Diverse kosten	7,8
2.10	Toevoeging aan reserves	0,5
2.11	Geraamd resultaat	0,2
Totale kosten		74,0

TOELICHTING INKOMSTEN BEGROTINGSJAAR 2027

1.1 Algemene uitkering € 46,4 miljoen

 Nauwelijks beïnvloedbaar

De algemene uitkering zijn middelen van het Rijk die de gemeente ontvangt zonder dat ze aan een specifiek doel gebonden zijn. Ze zijn wettelijk vastgelegd en vormen de grootste bron van gemeentelijke inkomsten. Hoewel we vrij zijn om deze gelden naar eigen inzicht te besteden, is de beïnvloedbaarheid beperkt: de hoogte van de uitkering wordt bepaald door landelijke wet- en regelgeving en kan de gemeente zelf niet wijzigen. De algemene uitkering wordt toegerekend op basis van maatstaven, zoals het aantal inwoners, het aantal jongeren, de oppervlakte van de gemeente en het aantal uitkeringsgerechtigden. De uitkering beweegt dus wel mee met verschillende factoren.

1.2 Gemeentelijke belastingen en heffingen € 13,0 miljoen

Soort belasting / heffing	Miljoen (€)	Wettelijk	Beïnvloedbaar
Onroerendezaakbelasting	6,6		
Rioolheffing	2,7		
Afvalstoffenheffing	1,9		
Toeristenbelasting	1,7		
BIZ-bijdrage	0,1		
Totaal	13,0		

Onroerendezaakbelasting

De OZB is een algemene belasting en de opbrengsten zijn vrij besteedbaar, waardoor tariefaanpassingen direct effect hebben op de begroting. Gemeenten hebben beleidsruimte om de hoogte van de tarieven te bepalen en kunnen de OZB daarmee inzetten om financiële tekorten (deels) op te vangen. Als maximum geldt er een landelijke monitoring via de macronorm. Hierbij wordt opgemerkt dat in het ombuigingstraject 2025 reeds is besloten om de OZB in zowel 2028 als 2029 met 15% extra te verhogen.

Riool- en afvalstoffenheffing

De beïnvloedbaarheid van de rioolheffing en afvalstoffenheffing is beperkt. Door het kostendekkingsprincipe kunnen tarieven niet vrij worden verhoogd om begrotingstekorten op te vangen. Als ombuigingsmaatregel kan worden gekeken of binnen de kaders nog ruimte is om meer kosten toe te rekenen aan de taakvelden van afval en riool.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting is een relatief flexibel instrument, omdat gemeenten zelf het tarief bepalen en de opbrengsten vrij besteedbaar zijn. Hierbij wordt opgemerkt dat in het ombuigingstraject 2025 reeds is besloten om de toeristenbelasting in de jaren 2027, 2028 en 2029 met totaal 28% te laten stijgen (8,7% per jaar).

BIZ-bijdrage

De Bedrijveninvesteringszones-bijdrage is beperkt beïnvloedbaar. De opbrengsten zijn geoormerkt en worden rechtstreeks doorbetaald. De BIZ geen geschikt instrument voor algemene bezuinigingen.

1.3 Specifieke Rijksuitkeringen € 4,6 miljoen

 Nauwelijks beïnvloedbaar

Specifieke rijksuitkeringen zijn middelen die het Rijk verstrekt voor een afgebakend doel of taak, zoals de specifieke uitkering SPUK-sport of Brede SPUK. Deze uitkeringen zijn wettelijk gebonden en mogen alleen worden besteed aan

het doel waarvoor ze bestemd zijn. Voor ons betekent dit dat de beïnvloedbaarheid zeer beperkt is: je kunt de hoogte of bestemming van deze uitkering niet zelf aanpassen. Eventuele besparingen of ombuigingen moeten daarom binnen de uitvoering van het beleid of via eigen inkomsten worden gerealiseerd.

1.4 Grondexploitatie € 2,0 miljoen

 Nauwelijks beïnvloedbaar

Een grondexploitatie is een financieel instrument om gebiedsontwikkeling mogelijk te maken. Het geeft inzicht in alle kosten en opbrengsten die samenhangen met de ontwikkeling. De inkomsten bestaan uit verkopen van grond en andere bijdragen. De opbrengst hangt af van de markt en planning van projecten. Een grondexploitatie wordt in principe alleen 'geopend' als het plan financieel haalbaar is.

1.5 Huren en pachten € 1,4 miljoen

 Beperkt beïnvloedbaar

Huur- en pachtinkomsten zijn de bedragen die de gemeente ontvangt voor het gebruik van gemeentelijk vastgoed of grond. Deze inkomsten zijn relatief stabiel, maar de gemeente kan ze beperkt beïnvloeden door bijvoorbeeld huurprijzen aan te passen bij contractvernieuwing of nieuwe overeenkomsten te maken.

1.6 Inzetten reserves € 1,4 miljoen

 Beïnvloedbaar

Inzet van de reserves kan op twee manieren het structureel begrotingssaldo verbeteren, namelijk door middel van het vormen van een dekkingsreserve kapitaallasten of de '10%-maatregel'.

Vormen dekkingsreserve kapitaallasten

Het vormen van een dekkingsreserve kapitaallasten is één van de mogelijkheden om het structureel meerjarenperspectief te verbeteren. De 'dekkingsreserve kapitaallasten' is in feite een 'potje' om jaarlijks de afschrijvingen en rente die ontstaan vanwege de investering te dekken. Bij deze methodiek wordt een gedeelte van de algemene reserve bestemd in een aparte reserve, waaruit de kapitaallasten worden opgevangen. Eén van de voorwaarden is dat de kapitaallasten voor de gehele afschrijvingsperiode (gedeeltelijk) worden gedekt.

10%-maatregel (inzet algemene reserve)

Vanaf 2024 mogen gemeenten onder specifieke voorwaarden maximaal 10% van het surplus (vrij besteedbaar deel) van de algemene reserve inzetten. De maatregel kan worden ingezet voor de dekking van structurele tekorten, ter overbrugging van de (eventuele) financiële tekorten in de meerjarenraming. De begroting kan voor een deel 'structureel sluitend' worden gemaakt met deze maatregel. De maatregel helpt bij de huidige financiële situatie, maar is geen oplossing voor de langdurige financiële tekorten.

1.7 Legesinkomsten € 1,3 miljoen

 Nauwelijks beïnvloedbaar

Legesinkomsten zijn vergoedingen die de gemeente ontvangt voor het leveren van specifieke diensten, zoals het verstrekken van vergunningen of documenten. Deze inkomsten zijn wettelijk gebonden aan kostendekkendheid, wat betekent dat de tarieven niet hoger mogen zijn dan de kosten die de gemeente maakt. De gemeente heeft daardoor enige beïnvloedbaarheid via tariefstelling en efficiency, maar de ruimte is beperkt doordat volledige winst maken niet is toegestaan. Als ombuigingsmaatregel kan worden gekeken of binnen de kaders nog ruimte is om meer kosten toe te rekenen aan leges.

1.8 Rente € 1,3 miljoen

 Beperkt beïnvloedbaar

Deze rentebaat gaat grotendeels over transitorische rente. Transitorische rente is rente die tijdelijk wordt toegerekend aan een bepaalde periode, terwijl de daadwerkelijke betaling op een ander moment plaatsvindt. Het is

dus een boekhoudkundige verwerking om kosten en opbrengsten in het juiste jaar te laten vallen. De hier getoonde rentebaai is indirect te beïnvloeden door het terugbrengen van rentelasten (zie uitgaven).

1.9 Overige inkomsten afval & riolering € 1,1 miljoen

 Nauwelijks beïnvloedbaar

Bij deze overige inkomsten kan gedacht worden aan de vergoedingen voor inzameling van PMD & papier, en de Poorttarieven bij de Milieustraat. De overige inkomsten voor afval en riolering worden toegerekend aan de betreffende taakvelden. Dat betekent dat deze ten gunste komen van de gesloten exploitaties, waarbij gemeente Bladel 100% kostendekkendheid hanteert.

1.10 Diverse inkomsten € 1,5 miljoen

 Divers

Diverse inkomsten	Miljoen (€)
Eigen bijdrage Wmo	0,4
Verkoopopbrengsten	0,3
Dividend BNG	0,2
Anterieure overeenkomsten	0,1
Grondverkopen	0,1
Loonkostensubsidie garantiebannen	0,1
Overig	0,3
Totaal	1,5

TOELICHTING UITGAVEN BEGROTINGSJAAR 2027

2.1 Bijdragen aan verbonden Partijen € 31,0 miljoen

 Beperkt beïnvloedbaar

Verbonden Partij	Miljoen (€)	Financieel aandeel in GR
KempenPlus bedrijfsvoeringskosten	8,8	36,3%
GRSK bedrijfsvoeringskosten	5,4	21,9%
Programmakosten KempenPlus ¹	3,8	n.v.t
Programmakosten Maatschappelijke Dienstverlening ¹	9,3	n.v.t
Taakstelling KempenPlus	-0,3	n.v.t
Taakstelling GRSK	-0,2	n.v.t
Veiligheidsregio	1,7	2,7%
GGD	1,0	2,5%
ODZOB	0,8	2,4%
MRE	0,4	2,6%
BIZOB	0,2	2,4%

¹ De programmakosten voor zowel KempenPlus als MD zijn geen bijdrage aan een Verbonden Partij of Gemeenschappelijke Regeling, maar zijn onderdeel van de eigen begroting/rekening van gemeente Bladel.

Totaal	31,0
---------------	-------------

2.2 Salariskosten € 11,6 miljoen

 Beperkt beïnvloedbaar

Dit betreffen de salariskosten van Burgemeester en Wethouders, raad- en commissieleden, de griffie en de ambtelijke organisatie.

2.3 Kapitaallasten € 9,0 miljoen

 Beperkt beïnvloedbaar

Kapitaallasten zijn de kosten van rente en afschrijving op investeringen. Ze worden structureel verwerkt in de begroting en zijn grotendeels bepaald door eerdere investeringsbesluiten, waardoor beïnvloeding beperkt is. Invloed kan vooral worden uitgeoefend door keuzes in uitstel of afstel van investeringen die nog niet (volledig) zijn gestart. In de bijlage is een lijst van kredieten opgenomen die nog niet (volledig) zijn gestart. De investeringsbedragen worden vertaald in kapitaallasten, welke op de exploitatiebegroting drukken.

2.4 Onderhoud en beheer € 4,6 miljoen

 Divers

Diverse inkomsten	Miljoen (€)
KempenPlus Groenbestek	1,0
Voorziening groot onderhoud wegen	0,7
Voorziening groot onderhoud gebouwen	0,5
Onderhoud sportvelden	0,5
Boomonderhoud	0,4
Rooien, planten, maaien, snoeien (openbaar groen)	0,2
Natuurbescherming	0,2
Onkruidbeheer	0,1
Onderhoud en beheer verlichting	0,1
Vegen/borsten straatgoten	0,1
Stortkosten hondenpoep en groen	0,1
Maaien watergangen	0,1
Divers onderhoud & beheer	0,6
Totaal	4,6

2.5 Overige uitgaven afval & riolering € 3,2 miljoen

 Nauwelijks beïnvloedbaar

Bij de taakvelden afval en riolering hanteren we 100% kostendekkendheid. Een verlaging of verhoging van de inkomsten leidt daarom tot verlaging of verhoging van de tarieven afval- of rioolheffing. Het begrotingssaldo is daarom met deze knop niet te beïnvloeden. Als ombuigingsmaatregel kan worden gekeken of binnen de kaders nog ruimte is om meer kosten toe te rekenen aan de taakvelden van afval en riool.

Hier wordt overige uitgaven benoemd, omdat een deel van de toegerekende kosten voor afval & riolering ook in andere categorieën vallen, zoals de kapitaallasten en salarissen. Daarom zijn de kosten ook niet gelijk aan de inkomsten voor afval.

2.6 Subsidies € 2,8 miljoen

 Beïnvloedbaar

Subsidies zijn in hoge mate beïnvloedbaar, omdat gemeente Bladel zelf bepaalt of en in welke mate we deze verstrekken. Het is geen wettelijke taak en hier bestaat vrijheid om subsidies te verlagen, te beëindigen of anders vorm te geven. Het subsidiejaarprogramma van gemeente Bladel is [hier](#) te raadplegen.

2.7 Grondexploitatie € 2,0 miljoen

 Nauwelijks beïnvloedbaar

Een grondexploitatie is een financieel instrument om gebiedsontwikkeling mogelijk te maken. Het geeft inzicht in alle kosten en opbrengsten die samenhangen met de ontwikkeling. De kosten bestaan onder andere uit kosten voor grondaankopen, bouw- en woonrijp maken en plankosten. Kosten kunnen gedurende de looptijd veranderen en brengen ook risico's met zich mee. Een grondexploitatie wordt in principe alleen 'geopend' als het plan financieel haalbaar is.

2.8 DDC Pius-X College € 1,2 miljoen

 Nauwelijks beïnvloedbaar

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting. Gemeente Bladel heeft een overeenkomst doordecentralisatie voor onderwijshuisvesting met het Pius-X College. Dat betekent dat de verantwoordelijkheid en financiële middelen voor onderwijshuisvesting wordt overgedragen naar het schoolbestuur van Pius-X College. Wij betalen het bedrag dat we ontvangen via de algemene uitkering één-op-één door aan de school.

2.9 Diverse kosten € 7,8 miljoen

 Divers

Diverse inkomsten	Miljoen (€)
Huur	0.7
Elektriciteit	0.5
Leerlingenvervoer	0.4
Wet Inburgering Nieuwkomers (SPIJK)	0.4
Belastingen	0.3
Advieskosten	0.3
Biidragen	0.3
Afdrachten rijslees	0.3
Inhuur personeel	0.2
Contributies & lidmaatschappen	0.2
Verzekeringen	0.2
Reis- en verblijfskosten	0.2
Gasverbruik	0.2
Capaciteit energietransitie (CDOKE)	0.2
Cursussen	0.2
Combinatiefunctionaris	0.1
Impulsbudget sociale infrastructuur	0.1
Vergoedingen	0.1
Gladheidsbestrijding	0.1
Programmamaker BRUIS & MFA Hapert	0.1
BIZ-biidge	0.1

Overige lasten	2,5
Totaal	7,8

2.10 Toevoegingen aan reserves € 0,5 miljoen

 Nauwelijks beïnvloedbaar

Tegenover de toevoegingen staan inkomsten. Daarnaast zijn toevoegen in principe incidenteel. Om die redenen zit er geen oplossing dit onderdeel om het begrotingssaldo om te buigen.

2.11 Resultaat € 0,2 miljoen

 Nauwelijks beïnvloedbaar

Het resultaat voor begrotingsjaar 2027 is op basis van de vastgestelde 3^e begrotingswijziging € 167.000 positief, en is het resultaat van al het bovenstaande.

Bijlage: investeringskredieten

Kredieten Meerjaren Investeringsprogramma (MIP)	MIP 2026-2029	Miljoen (€)
IHP: Het palet	2027	1.6
IHP: De Piramide	2029	6.6
Anticiperende verwervingen	Jaarlijks	2.0
Startersleningen	Jaarlijks	0.3
Aankoop t.b.v. visie 'Centrumplan Bladel'	2026	1.5
Berekening sportvelden	2027 en 2029	0.1
Uitvoering groenstructuurplan	Jaarlijks	0.2
Vervanging openbaar groen	Jaarlijks	0.2
Vervanging speeltoestellen	Jaarlijks	0.1
Vervanging veldafrastering/hekwerken sportvelden	Jaarlijks	0.02
Renovatie dak kazerne Bladel	2027	0.03
Herinrichting Varkensmarkt	2027	0.4
Uitvoering verkeersvisie	Jaarlijks	1.4
Verbetering / gepland groot onderhoud wegen	Jaarlijks	1.8
Vervanging openbare verlichting	Jaarlijks	0.1
Aanleg noordoostelijk traject fietspad Cartierheide	2028	1.0
Aanleg tunnel nabij Europalaan	2029	2.3
Uitvoering herinrichting N284	Jaarlijks	1.2
Uitvoering GRP	Jaarlijks	2.2
Dekking voorziening afvalstoffenheffing	Jaarlijks	-2.2
Vervanging ondergrondse containers	2027 en 2028	0.1
Dekking voorziening afvalstoffenheffing	2027 en 2028	-0.1

Kredieten beschikbaar boven € 100K, < 10% uitgegeven	Miljoen (€)
Herinrichting Sportpark de Smagtenbocht	8.2
Nieuw binnenzwembad en zwemviiver	18.5
Herinrichting Sniederslaan	0.3
Verduurzaming sportpark de Lemelvelden	0.2
Vervanging installaties sporthal Eureka	0.1
Verduurzaming sporthal Eureka	0.3
Herbestemming korfbal sportpark Hoogeloon	0.1
Verbreden fietspaden Cartierheide	1.0
Fietspad Broekenseind	0.4
Fietspad Dominépad	1.0
Woonrijp maken Kerkeneind	0.3